

Mikkel Tode Raahauges prædiken Allehelgensdag

Taler

Mikkel Tode Raahauge
Sognepræst

Dato

3. november 2024

Sted

Skovshoved Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Johannes' Åbenbaring kapitel 21, vers 1-7
Matthæusevangeliet kapitel 5, vers 13-16

Salmer

Se, nu stiger solen
Min Jesus, lad mit hjerte få

–

Vi takker dig for livet
Din fred skal aldrig vige

1

Stærkere end døden?

Jeg er nok ikke den eneste, der har lagt mærke til, at vi taler en del om tabuer for tiden. Der er nærmest ingen grænser for, hvad der er tabu, og der er slet ingen grund til at remse dem alle sammen op hér; jeg er sikker på, at vi alle sammen har en fornemmelse af, hvad der er tabu for os, og jeg er lige så sikker på, at vi alle sammen har set eller hørt om et eller andet tabu, som nogen mener, at det er strengt nødvendigt at gøre op med på en eller anden måde, fordi det åbenbart er en katastrofe, hvis vi ikke kan tale om alting. Og i løbet af de sidste par uger, hvor der som hvert år på denne tid har kørt en landsdækkende kampagne om kræftsygdom, har de varme, bløde sofaer i morgen-tv været fyldt op til randen med syge mennesker og sørgende pårørende – og ikke mindst rørte og medfølelse tv-værter, der med overbærende smil og hovederne på skrå efter bedste evne har forsøgt at spore samtalerne med disse mennesker hen på, hvor smuk den sidste tid også kan være; hvor livsbekræftende, døden i virkeligheden også er, og ikke mindst, hvor godt det også er, at vi taler om det.

Og jeg må indrømme, at jeg – igen i år – har undret mig lidt over den måde at have med sorg og død at gøre på. Jeg véd godt, også fra mig selv, at man somme tider kan have brug for på en eller anden måde at prøve på at uskadeliggøre dét, som man frygter allermost, for at kunne leve nogenlunde her i verden, hvor farerne ligger på lur alle vegne, uden at blive vanvittige. Men spørgsmålet er, om

25 det nu også er en trøst, der holder i længden? Jeg tror det ikke, og det skal jeg nok vende tilbage til.

Men allerførst, så skal jeg skynde mig hér for god ordens skyld at bekende, at jeg indtil videre har været skånet for meget stor sorg. Jeg har selvfølgelig som de fleste oplevet hjertesorg og sørget over drømme, der brast, men jeg har endnu
30 ikke for alvor i mit eget liv skullet leve med sorgen over tabet af et menneske, som for mig var selve livet. Så det ville være taktløst af mig at lade som om, at jeg kender den fra mig selv, for det gør jeg ikke. Men jeg har set og genkendt den hér i kirken; i mødres våde øjne, i fædres knugede hænder, i børns fortvivlede desperation, i søskendes sprukne stemmer, i ægtefællers tomme blik og i venners
35 sænkedede hoveder. Og hvis der er noget, dét har lært mig, så er det, at der *intet* – som i overhovedet intet – smukt eller livsbekræftende er ved døden. For døden er jo netop død; den er den store *afkræftelse* af livet og alt dét, der gør livet så smukt: nemlig at vi får lov at dele det med dem, vi elsker, og som elsker os.

40 Selvfølgelig, så kan man jo godt indvende, at døden – trods alt – ikke for alvor kan gøre det af med kærligheden. For selvom vores elskede dør fra os, så betyder det jo ikke, at vores kærlighed til dem dør sammen med dem, for den bliver jo hos os, så længe vi lever. Og på den måde *er* kærligheden jo faktisk stærkere end døden, fordi den overlever den. Men på den anden side, så véd vi også godt, at
45 kærligheden omvendt heller ikke kan gøre det af med døden. Når vores kærlighed overlever døden, så gør den det netop i *vores* liv – som sorg over, at vi ikke længere kan dele det med den, vi elsker, og som elskede os.

På den måde forstået, så er det jo i virkeligheden kærligheden selv, der er skyld i
50 – eller hvad vi nu skal bruge for et udtryk – at vi oplever døden som dødelig. For det er netop i kærligheden, at vi finder os selv; det er i kærligheden, at vi finder meningen med vores liv, og kærligheden, der gør dét liv værd at leve. Det er når vi elsker, at vi overgiver os til livet i hele dets fylde – men når vi overgiver os til livet, så overgiver vi os samtidig til døden og bliver sårbare over for den. Og når
55 vores elskede dør fra os, så erfarer vi samtidig, at vi også må lægge noget af os selv og vores eget liv i graven med dem.

Og netop derfor, så kan vi heller ikke bare uden videre reducere hverken sorgen eller døden til sådan nogle interessante emner, som vi kan sidde i sofaen og
60 sludre om – som om de var ting, der i virkeligheden slet ikke har noget med os at gøre, når det kommer til stykket. For begge dele har virkelig alt med os at gøre;

med hele vores liv og hvordan vi forstår os selv i det. Og vi aner, at hvis der virkelig skal være et håb, både for vores elskede og for os selv – og det skal der, 65 hvis vi skal kunne leve nogenlunde hér i verden uden at blive vanvittige! – så skal der noget andet og mere til end vores kortsynede forsøg på at uskadeliggøre sorgen og døden ved at tale om den som smuk og livsbekræftende. For inderst inde véd vi det jo godt: at døden er den store afkræftelse af livet og alt dét, der gør det så smukt, og at vi ikke kender nogen vej udenom den, når det kommer til 70 stykket.

Evangeliet taler heller aldrig om døden på andre måder. Det taler kun om døden som den, der ødelægger dét liv for os, som vi alle sammen inderst inde godt fornemmer, at vi er skabt til at leve, og som slæber sorg og skrig og pine efter sig, 75 fordi den skiller os ad fra dem, vi elsker og som elsker os og dermed gør livet så smukt. Men det taler til gengæld også om en kærlighed, som er stærkere end døden. Ikke kun sådan, at døden ikke kan gøre det af med kærligheden, men sådan, at kærligheden også kan gøre det af med døden.

80 Det er den kærlighed, der er kommet til verden i og med Guds Søn. Som levede vores liv, alt inklusive, og døde vores død, alt inklusive, for at intet liv, ingen død og ingen sorg skulle være fremmed for Gud. Og som overvandt døden med sin opstandelse for at bekræfte det liv, som Gud har skabt os til at leve. I ham aner vi, at det virkelig er sandt, at Gud er kærlighed, og at Guds kærlighed virkelig er 85 det største af alt, fordi den ikke bare overlever døden, men overvinder den. Så at vi kan leve nogenlunde hér i verden i troen på og håbet til, at der virkelig findes en kærlighed – Guds kærlighed – som ikke bare overlever vores elskede, men som vores elskede også overlever i.

90 Og dét vil selvfølgelig ikke sige, at sorgen så er smuk eller at døden så er livsbekræftende alligevel! Hér i verden bliver sorgen ved med at være sorg, og døden bliver ved med at være død. Men det vil til gengæld sige, at dét at overgive sig til livet i kærlighed ikke mere er det samme som at overgive sig til døden. Og dét er en trøst, der holder i længden – fordi den rækker ud over livet hér i verden 95 og helt ind i evigheden.

Og så er det da ikke længere kun de døde, der er salige. Så er de levende det også, fordi vi nu kan forstå, at den fare, der før var forbundet med at elske, nu er endegyldigt forbi, og at ikke så meget som et splitsekund af det, som vi levede og 100 elskede og delte med hinanden hér i verden, skal gå tabt for evigt. For nu har

Gud selv ved sin Søns opstandelse afkræftet døden. Og bekræftet livet med sin kærlighed; den kærlighed, som siger både til de levende og til de døde:

105 ”Se, jeg gør alting nyt!”

Amen.

Kilde
110 Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
115 Allehelgen, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/mikkel-tode-raahauges-praediken-allehelgensdag>

120

125

130

135